

Puppy apporteren

Voor mensen die al eens eerder een hond opgeleid hebben, bedenk één ding puppy-apport lijkt niet op het apport wat de uiteindelijke oefening moet worden. Het gaat er bij de puppy's (lees ook nieuwe hond) vooral om dat ze het leuk vinden, en de afwerking, die komt veel later pas. Je puppy heeft vast wel een speeltje wat hij/zij heel leuk vindt, ga daar mee spelen, rol het één meter weg (niet te ver, want dat ziet hij/zij toch niet) en lok je hondje terug bij je (niet gaan trekken aan riempjes, want dat roept een tegengestelde reactie op) Probeer hem/haar zo vlug op te vangen, dat je het zachtjes uit zijn/haar bekje kunt halen(nooit forceren).

Zo leer je dat hij/zij het bij je brengt tot in je hand. Legt hij/zij het voor je neer, loop dan één pas achteruit, en zeg "in mijn hand" na enige oefening, en op tijd opvangen, zul je zien dat hij/zij het leuk gaat vinden. Wees altijd vrolijk gebruik nooit "nee" of "foei" want hier geef je al mee aan dat het niet leuk is, gewoon steeds opnieuw proberen, totdat hij/zij het doorkrijgt. Wat je ook kunt doen is op het moment dat je hondje op zijn/haar favoriete speeltje afloopt, en je zeker weet dat hij/zij het wil pakken, zeg met een hoge stem "apport" komt hij/zij het niet terugbrengen geen probleem, eerst moeten ze apport gaan verbinden met het oppakken van het speeltje.

Je kunt ook met de hondjes die nog niet zo buitdriftig zijn een spelletje gaan spelen, je speelt met het speeltje op de grond met je hand van links naar rechts voor de pup (speelbeweging) op het moment dat hij/zij gek wordt en het wil pakken, laat hem/haar het dan pakken, zeg dat is mooi apport en laat het daar voorlopig bij. Bij pups mag je in het begin er ook naar toe lopen, dan 1 meter achteruit, puppy roepen, en als hij/zij met speeltje komt dan is hij/zij toch braaf!! Als je hondje het vasthoudt en naar je toekomt ben je al een heel eind, ga je nu (soms zelfs met geweld) het speeltje afpakken dan is de lol er al vanaf(dus bij de hondjes die eigenlijk nog niet willen apporteren het niet afpakken, of dusdanig zacht dat hij/zij eigenlijk toch al van plan was het te laten vallen, en vang het dan op) Laat hij/zij het vallen pak het op en gooi het weer een meter weg. Dit moet je soms wel tig keer herhalen voordat ze doorkrijgen dat als jij het speeltje uit zijn/haar bekkie haalt, dat leuk is, want dan gooi je het weer weg. Bedenk bij dit alles één ding

APPORTEREN MAG NOOIT MET DRUK GEPAARD GAAN doe je dit wel, dan zul je zien dat je hondje al gauw denkt doe dat zelf maar!! Probeer ook eens of je hondje een blikje een leuk speeltje vindt, het heeft het voordeel dat het van metaal is, en pups die met een blikje gespeeld hebben hebben over het algemeen geen moeite met metaal apport. Bedenk wel een paar dingen:en dat zijn Het lipje aan de bovenkant eraf halen, is je hondje aan het wisselen doe dit dan nog even niet, en is hij zo sterk dat hij het blikje kan doorbijten, dan pak je het op het moment dat het scherp wordt af, maar de meeste pups vinden het heel leuk, het maakt lawaai en het kraakt.

Ik ben van mening dat je juist wel vroeg met een apporteerblok moet beginnen (zij het iets lichter als de zware blokken die jullie gebruiken, dus aangepast op de pup) want een apporteer voorwerp wordt teveel net als een bal gezien, en dan krijgen ze toch weer afkeer van het blok want dat moet netjes gebracht worden

Wat ik persoonlijk doe bij al zeer jonge honden is kijken of ze interesse vertonen in een blok, meestal is dat wel het geval want op dat moment is het voor hun niets anders als alle andere dingen (o.a. bal) waar ze eens naar willen gaan kijken. Willen ze dit moedig het aan, begin nog niet met apport,(en dan bedoel ik op de afwerkfase manier) maar gaan ze er enthousiast achteraan dan mag je gerust zeggen dat is mooi apport, komen ze het nog niet direct brengen maar rennen ze er eerst een rondje mee, geen probleem Mijn idee is dat de hond eerst helemaal gek moet worden op het blok. Voor het snelle terugkomen kun je als de hond bij het blok is, hard achteruit rennen en hem ondertussen prijzen, springt hij tegen je op, geeft niets, de afwerking komt pas op het laatste moment, eerst moet hij het helemaal te gek vinden. Wissel ook steeds af, bijv. laat de

Hv Den Hartel

hond eens gaan volgen met het blok, maak er een (trek)spelletje van (voor de honden die voorzichtig vasthouden) en ondertussen blijf je zeggen hoe knap hij wel niet is. Het voorkomen train je in het begin zeker nog apart

Motiveer je hond om snel te komen door bijv. bal of worst. Nu laat je hem het blok vasthouden je laat hem op ongeveer tien meter zitten (ren hard weg, draai om en roep hem maar) Je zult merken dat in eerste instantie de hond het blok wil laten vallen omdat hij gewend is een bal of stukje worst te krijgen. Maar je hond weet nu al wat vasthouden is, en op het moment dat hij aankomt zeg je op vriendelijke toon vasthouden hè, en je zult zien dat na één of twee keer de hond doorkrijgt dat hij zijn worst of bal pas krijgt als hij het blok netjes bij de baas gebracht heeft.

Nu heeft de hond een reden om snel terug te komen want als hij snel komt en het blok goed vasthoudt krijgt hij een beloning!! Zo heb ik Zilver van mij ook geleerd het blok stil te houden In het begin was ze zo enthousiast dat ze het blok het liefst doormidden had gebeten van enthousiasme (dit is een probleem bij sorteren omdat daar zacht hout wordt gebruikt, en die gaan dus inderdaad doormidden) Om dit nu af te leren bouwde ik de spanning op door haar bal te laten zien en tegelijk het commando "stil houden" te geven, ze was zó geconcentreerd op de bal dat ze inderdaad het stokje stil hield

Nog één heel belangrijk ding zeg nooit "foei" voor een slecht uitgevoerde oefening!! Op het moment dat de hond het blok laat vallen en de geleider zegt "foei- vast" zegt hij naar mijn mening dat de hond het juist niet vast moet pakken want dat is immers "foei" gooi het blok opnieuw weg, en begin al als hij het oppakt te prijzen. Veel geleiders maken de fout om bij willekeurig welke oefening "foei" te roepen als het niet lukt. Bedenk dat als een oefening niet gaat zoals je wilt het óf een miscommunicatie tussen baas en geleider is (de hond weet niet wat er van hem verlangd wordt) Of de opbouw is niet goed geweest, en er staat zoveel druk op de oefening, dat de hond het plezier vergaat om de oefening juist uit te voeren. Het bekende voorbeeld is dat van een geleider die een blok in de hond zijn bek duwde en er luid bij zei "vast heb ik gezegd!!" Vervolgens gingen zij de ring in werd het blok over een schutting gegooid, en op het moment dat de hond buiten het bereik van de geleider was, liep hij weg van het blok (het was immers niet leuk om te apporteren) Dus gebruik bij apport nooit dwang!!

Apporteren 1e methode.

Je kunt dit al met een heel jong hondje uitproberen. Maak van een TV gids een rol, en omwikkel die met goede tape gooi dit weg en zeg tegen je hond "apport" Nu willen jonge honden over het algemeen van alles pakken dus groot kans dat hij dat doet. Op het moment dat hij het vast heeft ren je achteruit, net zolang totdat hij zo dicht bij je is dat je het kunt aanpakken. Bij deze methode vind ik het niet erg als de hond een beetje buitdrift toont(niet los wil laten,) omdat dat alleen maar bewijst dat hij het leuk vindt, en het echte vast-loslaten komt nog aan de orde. Probeer bij jonge honden zoveel mogelijk verschillende dingen te laten apporteren.

Let op: bij honden onder de zes maanden alleen zachte dingen nemen i.v.m. wisselen van tanden, (niet spelen c.q. kapot maken) Bij mijn jongste heeft het apporteren van een blikje ervoor gezorgd dat ze metaalapport het einde vindt! (niet kapot laten bijten, want dan wordt het scherp) dus zachtjes!! De meeste honden weten al dat zachtjes betekend dat ze niet door mogen bijten. Dit is een manier voor een hond die eigenlijk al graag dingen brengt, de afwerking komt als ze het halen en brengen goed doen Ik ken mensen die zoveel druk op het voorzitten legden dat de hond het niet eens meer wou halen, want er zat geen lol meer in de oefening!

Hv Den Hartel

Apporteren 2e methode.

Je kunt vanuit je luie stoel beginnen, roep je hond bij je en laat hem/haar voor je zitten. Houd het apporteerblok/dummy(of speeltje in eerste instantie als hij/zij niet wil apporteren) voor je hond en zeg "vast"waarna je probeert (vooral zachtjes!!) of hij/zij het blok wil aanpakken. Lukt dit dan is dat "mooi vast" en pak het gelijk weer aan.(Voor jonge honden eerst de opgerolde tv gids met tape omwikkeld of iet anders zachts wat alleen voor apporteren gebruikt wordt)

Herhaal dit een aantal keer totdat hij/zij weet dat op het moment dat het baasje "vast"zegt het de bedoeling is dat hij het apporteerblok aanpakt en mooi vasthoudt. Doet hij dit goed doe het dan vanuit staande positie, en bied het blok aan (het voordeel van zitten is dat hij het dicht bij je vast houdt en daar heb je later plezier van) Op deze manier breng je zelf het blok naar de hond. Nu gaan we de hond naar het blok toebrengen, als volgt: Je staat rechtop, zet je hond aan je linkervoet en biedt het blok aan, maar houdt het vóór z'n bek en ga op dat moment rechtsom draaien, de hond zal als hij het leuk vindt denken, hé waar gaat dat met mijn blok naartoe? en je volgen om het blok aan te pakken, op het moment dat hij zijn bek openheeft en achter het blok aanloopt geef je het hem en beloon hem weer. Maak er vooral een spelletje van!

Afwerking komt pas als de hond écht gek is met het blok. Menig mens maakt de fout zoveel druk op afwerking te leggen (DICHT VOOR!!!HEB IK TOCH GEZEGD!!!) dat de hond denkt doe het dan zelf maar Deze zelfde hond is wel gek op balletjes apporteren (daar zit immers geen druk op). De honden die apporteren niet zo leuk vinden houd je voor de gek door tien keer het speeltje te gebruiken(dat moet hij dan al wel graag wil pakken) en dan de overgang naar het blok te maken door per toeval 1 keer (als de hond goed in het ritme zit van het speeltje terugbrengen)het blok een klein stukje weg te gooien. Let op dat je lichaamshouding niet veranderd (als hij het nu maar pakt,of dat doet hij nooit)maar dat je exact hetzelfde reageert als met het speeltje. Een hond voelt spanning feilloos aan. Ook al loopt de hond eerst een rondje met het blok alvorens te komen geeft niet hij/zij is trots op z'n blok!

Pas als dit allemaal naar wens verloopt, en de hond het apporteren goed begint te begrijpen ga dan voorzichtig aan de afwerking beginnen. Gooi het blok weg en houd de hond eventjes tegen (zeg "wacht"terwijl je hem vasthoudt) laat hem los en zeg "apport" als hij nu als een gek om z'n speeltje gaat, perfect!! Komt hij terug loop dan achteruit en op het moment dat hij vlak voor je staat doe je je handen omhoog (zoals in het "voorkomen") en zeg "zit"mooi "zit" let er wel op dat de hond het blok vasthoudt door bijv "vast hè" erbij te gebruiken anders heb je kans dat hij het los laat in de verwachting dat er een speeltje c.q. voer komt. Houdt hij het zittend vast (al is het maar één seconde) Prijs hem de hemel in!! (niet te ver!!)Laat hij het vallen wordt dan in geen geval boos, maar doe het nog een keer, en let op je commando "vast" Heeft de hond een rotverving met deze commando's gebruik dan gewoon andere zoals "fetch"(apport) "steady"(vast) enz.

Voor de gevorderden kun je het apporteren afwisselen met verschillende voorwerpen, en niet steeds hetzelfde patroon, waarmee ik bedoel gooi je blok weg, en draai vervolgens om en ga een andere oefening doen (bijv terug plaats) In het begin zal een hond die graag apporteert naar zijn blok willen gaan, maar door een ander commando (meestal ook met een andere toonhoogte) te geven leer je de hond te luisteren naar wat de baas wil, en niet doelloos een programma af te werken. Ik heb zelf wel apporteerblokken, balletjes etc. naast het "vak" neergelegd, en de kunst was dat mijn hond eerst "vak" ging, en pas later als ik dat zei het apporteerblok ging halen.

Niet boos worden als het de eerste keren niet lukt, maar ga na of je commando voor apport niet ongeveer hetzelfde klinkt als vak Zo ja dan moet je daar verandering in brengen, want op wedstrijden kom je daar geheid mee in de problemen. Bij mij is

Hv Den Hartel

"apport" een hoog(en vrij zacht) commando (omdat ik weet dat bij de "a" van apport mijn hond al bijna weg is) en "vak" (of bijv. plaats) klinkt korter en meer resoluut. Om het leuk te houden gebruik ik weer een speeltje dat ik in het "vak" leg, of op de pion (in het gg3) De hond mag het in het GG3 pakken en met de bal het vak in gaan.

Heb je een probleem met snelheid, moet je eens proberen om je hond te laten zitten zijn/haar lievelingsspeeltje in het vak te leggen, en zorg dan dat jezelf eerder in het vak bent dan je hond, de volgende keer zul je zien dat je hond zeker eerder bij het speeltje is dan jezelf!! Als de hond alle oefeningen goed doet met speeltje, kun je dit gaan afbouwen, door af en toe het speeltje weg te laten, maar bouw altijd een element van verrassing in, eigenlijk mag de hond nooit weten wat er nu precies komt. Merk je dat je hond in het voren werkt ga dan weer iets anders bedenken, want het mag in geen geval een robot worden die standaard alle oefeningen afwerkt!! Dus bedenk steeds een nieuw spelletje. TRAINEN MOET SPELLETJE SPELEN ZIJN!! Zodra je merkt dat dit niet zo is ga weer terug naar het begin. Ook bij sorteren kun je i.p.v. altijd dezelfde voorwerpen, ook eens iets heel anders proberen, je zult zien dat je hond dan geestelijk zowel als lichamelijk veel jonger blijft!!

Apporteren 3e methode (Clicker).

Ook bij de Clicker training (operante conditionering, zie ook "clickertraining") heeft men ook grote raakvlakken met de theorie (en praktijk) van Sylvia.

Men hanteert daar bij veel oefeningen de stelregel **Begin met het einde van de oefening** Concreet werkt men van achter naar voren.

Ik heb dat proberen te vertalen naar de apporteer oefening. Veel honden lopen langzaam naar de baas terug, gaan onzeker zitten en kijken niet vrij omhoog. De verwachtingshouding wordt vaak door angst en onbehagen of lusteloosheid in plaats van door vreugde en actiebereidheid gekenmerkt. Talrijke honden leggen de oren plat tegen het hoofd, houden afstand, zijn gespannen en in hun ogen weerspiegelt weliswaar "opmerkzaamheid", maar welke opmerkzaamheid? Wat verwachten deze honden? Niet zelden wordt de geleider het apporteerblok direct voor de voeten geworpen. Men kan zich voorstellen, dat dat natuurlijk een slecht beeld geeft.

Oorzaak ligt hier vaak in de verkeerde opbouw, leerfase, die gepaard ging met stress, frustratie van de hond. Dat is meestal de reden als hij dit beeld laat zien.

Dezelfde hond zal met de zelfde baas waarschijnlijk gewoon ergens in het bos, tijdens een wandeling. Een door de baas (ongedwongen) weggegooide stok, vrolijk kwispelend en snel terugbrengen.

Als dit het geval is (hier laat hij het ongedwongen beeld zien) dan is de opbouw en training bij die hond en die geleider fout geweest.

De opbouw van de apporteer oefening moet starten met het einde van de uiteindelijke oefening. Dus met het loslaten van het blok in de hand van de geleider.

Voor het gemak gaan we even vanuit dat de hond het voorwerp al wel vasthoudt. Laat de hond voor je zitten. Geef hem het blok in de bek. Laat de hond het blok loslaten, **en gelijk daarna krijgt hij wat echt lekkers.**

De associatie die je legt is: loslaten van het blok betekend iets heel lekkers. Oefen dit in het begin op meerdere momenten, doch kort (max. 5 keer achter elkaar) steeds krijgt hij bij vasthouden, en op commando loslaten iets lekkers.

Na een aantal van deze sessies ga je wat "shapen", je geeft niet meer bij elke keer een lekkernijtje, maar om de zoveel keer, en je wisselt ook eens met de aard van de beloning (stukje kaas, stukje worst, groter, kleiner stukje).

Belangrijk wordt nu dat de hond niet weet **wanneer hij wat krijgt, hij moet echt steeds wel alles goed uitvoeren, anders krijgt hij niks. Hij weet ook dat hij wat krijgt. Er is constant een gezonde spanning bij de hond zo van "heb ik 'm nu**

Hv Den Hartel

verdiend?"

Je zal merken dat de gemiddelde hond dit spelletje van "blok in de hand geven" hartstikke leuk vind. Vanuit hier kun je ook eens een stap achteruit doen en met het commando **APPORT** de hond roepen.

De belangrijkste verandering (t.o.v. de traditionele manier) bestaat erin, dat het apporteer voorwerp in de beginfase nooit weggeworpen wordt. De hond moet het lopen naar de buit niet met het weglopen van de hondengeleider, maar met het komen naar de hondengeleider in verbinding brengen.

Het commando "apport" koppelt de hond van begin af aan aan het komen en niet aan het wegsturen.

De hond gaat zo de associatie leggen, als ik dat blok in mijn bek heb moet ik zo snel mogelijk bij het baasje zijn. Want dan krijg ik iets lekkers of er volgt een leuk spel.

De variant om het blok vervolgens een meter voor je neer te leggen is ook een goede afwisseling, hij leert het blok oppakken en **brengen** Nogmaals hij moet het leuk vinden om het blok te brengen, de beloning moet voor hem de motivator zijn.

Als dit allemaal goed verloopt kun je pas met het wegwerpen van het blok beginnen.

Raadzaam is hier om de hond alvorens het werpen wat te stimuleren op het blok middels spel, bewegingen, de hond zal het allemaal prachtig vinden. Zolang er maar geen onnodige druk en spanning op hem wordt gelegd, zal hij graag werken voor de baas (hij wordt er zelf beter van)

Als je zo dagelijks oefent, (5 minuten) duurt het meestal zo'n week of vier om een gehele apporteer oefening op te bouwen.

èn tot anderhalve week voor het netjes voorzitten, vasthouden, loslaten, en voor komen. De rest van de tijd voor het uitbouwen tot de totale apporteer oefening.

Blijf op de hond letten tijdens het hele proces. Bij frustratie, deinteresse, gedrukt gedrag enz doe onmiddellijk een stap terug in de opbouw.